

Tots els horrors del mal

El mal existeix i amb totes les seves cares més ferotges, brutals i inhumanes. Això es desprèn amb tota la crueltat d'*Amics per sempre*, de Lluís-Anton Baulenas, premi de novel·la Ciutat d'Alzira que acaba de publicar Bromera.

Ho explica amb tots els ets i uts Ferran Simó, el narrador, un muntador de calefactores que, per destins professionals, es va trobar al mig de la guerra dels Balcans l'any 1991, quan Eslovènia i Croàcia lluitaven per la seva independència. Sense ni adonar-se'n, va anar a caure a l'oficina d'un cap militar iugoslau que comandava un destacament de sicaris que es dedicaven a la tortura més sofisticada amb els enemics. És a dir, tots els que no fossin serbis. Als paramilitars "els encantava tallar les parts del cos que sobresurten: collons i cigales en els homes; orelles, nassos, dits, pits i llavis (de dalt i de baix) en les dones... i ho donaven als gossos per dinar". Això va fer que de tornada a Barcelona uns mesos després, el juny del 1992, se sentís "convertit en gos" i "amb el mal ficat al cos".

En l'estada professional als Balcans es va fer amic d'una família croata, que el van convidar a passar uns dies de vacances. Un temps que va coincidir amb la sorprenent ocupació del llogaret per les forces sèrbies. Va ser dels pocs supervivents que no van executar perquè no era croat. Però va anar a caure a mans de Jelena Dragovic, amant del general Klada, paladí de la neteja ètnica, que el va tenir esclavitzat durant mesos a la seva residència oficial, lligat amb una corda i fent-lo participar de totes les barrabassades: "Per culpa seva he estat testimoni tant de la crueltat més extrema, com també del mal més absolut."

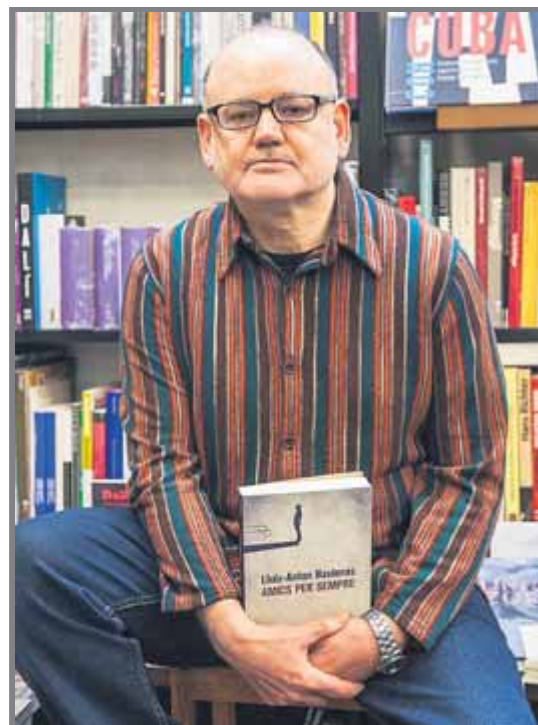
Ferran Simó va ser deslliurat el dia que els croats van bombardejar el comandament serbi i van matar el general, però va quedar a les mans de la seva torturadora, Jelena Dragovic. Aquesta el va deixar viu però el va amenaçar que ja aniria a Barcelona un temps després a passar comptes pendents.

I és la tornada a la Barcelona entusiasmada que preparava l'Olimpiada del 92, vibrant amb l'eslògan d'*Amics per sempre*, el que desconcerta Ferran Simó. Dos

mesos intensos comparant el calvari que vivia als Balcans amb l'eufòria dels catalans.

Amb una depressió profunda i la necessitat de canviar de nom i de personalitat, es fa amic de dues noies amb poques conviccions i sense feina que li han de marcar els primers mesos de retorn, a la vegada que s'haurà d'enfrontar amb el seu pare, com en l'adolescència. Els fantasmes dels Balcans ressuscitaran amb un Volvo conduït per un desconegut que el seguirà a distància.

Novel·la trepidant, cinematogràfica, ben estructurada, d'un llenguatge dinà-

AMICS PER SEMPRE
Lluís-Anton Baulenas

Premi Ciutat d'Alzira
Editorial: Bromera
Alzira, 2017
Pàgines: 344
Preu: 19,95 euros

Lluís-Anton Baulenas, últim premi Ciutat d'Alzira de novel·la
JOSEP LOSADA

mateix perquè la ironia és una adhesió incompleta, com escriu Pujol. Que collonar és *esse-ne*, diguem-ho a l'empordanesa. Formar-ne part.

La carpeta és blava té un subtítol molt planià: *Notes sobre l'humor empordanès*. És tan sentit que és un xic *empordanès*. Però és aclaridor i efectiu. I exacte. Mossèn Pujol, vós que en sabeu, vós que heu convertit *La carpeta és blava* en un híbrid ben aconseguit d'assaig, d'erudició, de collo-

És un híbrid d'assaig, d'erudició, de novel·la

nada, de guspireig i de novel·la, il·lustrenos, ara que podeu viure d'escriure, amb més exemples i amb més anècdotes. Que, si no ho feu, hi ha el perill que amb tanta cita d'erudició universitària com hi ha en aquest bon començament, acabem tornant-nos més avorrits i més rucs. Sí. Aquest primer volum està bé. Però hi ha més budell que no pas sal i pebre. Sort del gran espetec de la bona traca final. Mossèn: quins últims capítols de reverend, que diria Pla! Ens acollonem perquè estem vius, però només s'acollonem els que són vius. Vós que en sabeu, doncs, aneu a les anècdotes de fons, que en el fons hi ha la superfície, tal com repetia també Pla. *Cara a barraca*, doncs, i *rumbo* al Cairo!, que deia el Godo. *

Libres